

Užliejai mus, visagali Dieve, nauja įsikūnijusio Žodžio šviesa! Tegul ji tikėjimu šviečia mūsų dvasioje ir atsispindi darbuose.

Kalėdų ryto Eucharistijos pradžios malda, Romos mišiolas

Broliai ir seserys Kristuje, 2016 metais visame pasaulyje šventėme ir išgyvenome ypatingą Gailestingumo laikotarpio dovaną, kuria dalinomės vieni kitų dvasiai ir kūnui. Patirta Dievo meilė, artimiau pažintas žmogus bei gyva atjauta priminė ir atnaujino mūsų tikėjimą, kad toliau augtume nokstančiais jo vaisiais.

Džiugiai laukdami Viešpaties per Adventą ir švęsdami Jo atėjimą per Kalėdas žengiamo į naują liturginį laiką. Atsiveriančiais naujais metais patirsime visus Kristaus ir savo gyvenimo įvykius, Dievo gailestingumo proveržius. Jie suburs šeimose, parapijose ir draugų tarpe daugybę gražių ir prasmingų švenčių, kurias kasmet rengiate savo bendruomenėse.

Esame laimingi, kad visas metų šventes puošia turtinga mūsų lietuviškoji kultūra. Savo tikėjimo gelmėse, priėmę žmogumi tapusio Kristaus šviesą, mūsų protėviai per amžius suaudė iškalbingą tra-

dicijų, papročių ir tautinio meno audinį. Per Kalėdas ir kitas metines šventes nepamirškime, kad mūsų gražiose tautosakos papročiuose, simboliuose, žaidimuose susitinka ir jungiasi tautinės ir krikščioniškosios vertybės. Priminkime vieni kitiems, kad Kalėdų išorinis spindesys yra žmogumi gimusio Kristaus šviesa, Kalėdų eglutės puošnumas – tai džiaugsmas Jėzaus atėjimu atgautos Dievo ir žmogaus vienybės, kuri buvo sunaikinta žmogaus neklusnumo vaisiumi Rojuje (žr. Pr 3). Kūčios yra pirmoji Kalėdų šventės žinia šeimoje ir namuose dar prieš dalyvaujant Piemenėlių Mišiose, o dovanų teikimas vieni kitiems atspindi mūsų išsigelbėjimą ir Dievo malonę, suteikiamą savo kūriniui.

Dėkoju seserims ir broliams dvasininkams ir visiems, kurie liudijate tikėjimą, skelbiate Dievo žodį ir išlaikote gyvą sielovadą mūsų lietuviškose parapijose ir bendruomenėse. Tai ne vien kunių ir pašvęstųjų veiklos atsakomybė, nes visi turime asmeniškai priimti tikėjimo, vilties ir meilės dovaną ir ja dalintis su kitais. Kristaus atėjimas – Kalėdos yra didžios Dievo dovanos mums – meilės – pradžia, duota, kad mes ja dalintumės. Esu tai patyręs šiais metais tarp kitų švenčių lankydamasis parapijose ir bendruomenėse Australijoje, JAV, Brazilijoje, Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje, Gailestingumo kongrese Vilniuje, Šiluvos koplyčios 50-mečio iškilmeje Dievo Motinos bazilikoje Vašingtone, jaunimo stovyklose, lietuvių dvasininkų suvažiavimuose JAV ir Europoje, taip pat lankydamas jus bei jūsų šeimas.

Jūsų šventėje ir namuose tęspindi gimusio ir ateinančio Viešpaties Kristaus dvasia. Su Šventomis Kalėdomis ir palaimintų 2017 metų!

Pagarbiai Kristuje,

Prelatas **Edmundas J. Putrimas**

Kelionė į prezidentūrą

Pelesos vidurinės mokyklos lietuvių mokomąja kalba mokiniai ir mokytojai svečiuose pas LR prezidentę. Lietuvos Respublikos Prezidentės kanceliarijos nuotrauka / Robertas Dačkus.

Gruodžio 2-ąją, penktadienį, Pelesos vidurinės mokyklos lietuvių mokomąja kalba mokiniai bei mokytojai džiaugsmingai nusiteikę vyko į svečius pas Lietuvos Respublikos prezidentę Dalią Grybauskaitę, kuri LR prezidentūroje susitiko su Baltarusijoje, Lenkijoje, Latvijoje ir Kaliningrado srityje veikiančių lietuviškų mokyklų mokiniais ir mokytojais. Tradiciniame, jau 8-ą kartą vykusiame kalėdiniame susitikime dalyvavo beveik 150 vaikų ir jų mokytojų iš kaimyninių šalių.

Atvykę į prezidentūrą, vaikai buvo suskirstyti į tris grupes. Pirmoji grupė, 1–4 klasių mokiniai, turėjo užsiėmimus su Vikingų kaimu, kurių metu žaidė tradicinius žaidimus. Antroji grupė, 5–7 klasių mokiniai, piešė lietuviškų motyvų piešinius su dailininkais broliais Gataveckais ir turėjo užsiėmimą su skautais, kurie mokė lietuviškų dainų. 8–12 klasių mokiniai ėjo į Valstybės pažinimo centrą, kur laukė įdomi ir nepakartojama ekskursija su gidu.

Po pertraukėlės, kuomet visi užkando ir pailsėjo, mes rinkomės Baltojoje salėje. Čia susirinkusiuosius šiltai pasitiko ir sveikino Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė. LR vadovė pabrėžė, jog Lietuvai svarbus ir reikalingas kiekvienas vaikas, kad ir kur gyventų. Užsienio lietuviai visuomet brangino savo kalbą ir kultūrą, o užsienyje veikiančios lietuviškos mokyklos padeda šias vertybes perduoti ir jaunajai kartai. Su Lietuva širdyje augantys vaikai – neatsiejama mūsų šalies dalis.

Šiais metais vaikams įteiktos ypatingos dovanos – Lietuvos moksleivių kurti žaisliukai su asmeniniu laišku, kviečiančiu draugauti.

Prezidentė palinkėjo vaikams, kad su bendraamžiais Lietuvoje užsimezgsi draugystę paskatintų dar labiau domėtis Tėvyne, jos tradicijomis ir istorija. Šalies vadovė jaunesiems užsienio lietuviams padovanojo Lietuvos nacionalinį atlasą ir knygų jų mokyklų bibliotekoms.

Visi skaniai papietavę Vilniaus centre įsikūrusiame restorane „Bernelių užėiga“ išvykome į Arkikatedrą baziliką, kur mūsų laukė įdomi ekskursija po Arkikatedros požemius.

Netruko prabėgti diena, kupina daugybės įdomių bei turiningų renginių. Atėjo vakaras, visi kelionės dalyviai buvo pavargę, tačiau visi džiaugėsi, kad ir šiais metais apsilankė Lietuvos sostinėje – Vilniuje, susitiko su šalies prezidente Dalia Grybauskaite. Šią dieną patirtos malonios akimirkos dar ilgai nepasimirš, juk artėja gražiausios metų šventės – šv. Kalėdos ir Naujieji metai.

Už padovanotą ir puikiai organizuotą kelionę esame dėkingi Lietuvos Respublikos ambasados Minske darbuotojams.

Justina Vitkovskytė

Pelesos vidurinės mokyklos lietuvių mokomąja kalba mokytoja

Su šventėmis, mielieji!

Štai ir apsuko dar vieni metai ratą, verčiame paskutinį kalendoriaus lapelį, skaičiuojame paskutines 2016-ųjų dienas, apžvelgiame nuveiktus darbus, skaičiuojame pasiekimus ir planuojame būsimą veiklą, ateinančius metus. Dengiame balta linine staltiese šventinį kūčių stalą, prie kurio tikimės sulaukti visų artimųjų, sugrįžtančių iš tolimiausių kraštų, kad pasidalintume šventiniu kalėdaičiu pačią gražiausią metų vakarienę – kūčias, šitaip pasitikdami Kalėdas, Kristaus gimimo šventę, bene laukiamiausią ir gražiausią metų šventę. Tebūna ji visiems mums, kur bebūtume, kur begyventume, pati šviesiausia ir šilčiausia, paliečianti giliausią širdies kampelį, išskleidanti per metus susikaupusią tamsą ir šaltį, skausmą. Teatsiveria širdys atjautai, supratimui, atsiprašymui ir susitaikymui, atleidimui, teprisipildo gėrio ir šviesos, gimusio Atpirkėjo dosnumo. Tad su švente, mielieji, kvepiančia žaliaskare Lietuvos miško dukra eglute, šventiniais pyragais ir pyragaičiais, o labiausiai – dvasios šviesa ir stiprybe, kurią mums dovanoja Viešpaties gimimas. Tad džiaukimės tuo ir švęskime. Tokia džiugia šventine nuotaika pasitikime ir Naujuosius, 2017-uosius. Tebus jie sėkmingi, kūrybingi, vien sėkmę ir džiaugsmą nešantys!

Pagarbiai,
Marija Šakniene
Redaktorė

Sveikinimas

Mieli „Lietuvių godų“ skaitytojai, sveiki, sulaukę šv. Kalėdų ir Naujųjų metų. Džiaugiuosi, kad turite galimybę pasveikinti Lietuvos etninių žemių lietuvius šios ypatingos Kristaus gimimo šventės proga. Tegul aplanko Jūsų namus šviesa ir meilė, tegul Kalėdų rytą pražydusi saulė sušildo Jūsų sielas, įlieja į širdis tylų džiaugsmą, kad gyvename nuostabioje Viešpaties sukurtoje žemėje.

Sveikinu ir redaktorę Mariją Šakniene, kurios dėka laikraštis įžengė į dvidešimt ketvirtuosius leidimo metus. Ačiū už paramą visiems, talkinusiems leidžiant mėnraštį, ypač Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai, Tautos Fondui (JAV), Lietuvos spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondui bei kitiems pavieniams rėmėjams. Tikimės, kad ir po Naujųjų metų „LG“ nebus pamirštos.

Linkiu visiems puikios sveikatos, gerovės ir laimės.

Alfonsas Augulis
Tarptautinio „Gervėčių“ klubo pirmininkas

Sveikiname Pelesos parapijos kleboną kunigą Eliją Anatolijų Markauską su 50-mečiu!

Gerbiamas klebone Elijau, nuoširdžiai Jus sveikiname jubilėjaus proga. Jūs – Dievo tarnas, visada randate būdą, kaip nukreipti žmones tiesos ir tikėjimo keliu. Jūsų dėka žmonės tampa kantresni ir geresni vieni kitiems, savo gerais poelgiais stengiasi ištaisyti savo klaidas. Jūs atliekate kilnią misiją šiame krašte – prisidedate prie lietuvių puoselėjimo, lietuvių kultūros ir papročių palaikymo bei lietuviško žodžio skleidimo. Šią nuostabią dieną priimkite mūsų sveikinimus bei padėkos žodžius.

Linkime, kad gyvenimo kelias kunigiško gyvenimo šviesoje būtų be galo prasmingas, kilnus ir džiugus. Neškite žmonėms savo meilę ir paguodą, viltį ir džiaugsmą. Stiprios sveikatos Jums ir didelės Dievo Palaimos!

Pelesos lietuvių visuomeninio susivienijimo „Gimtinė“ ir Pelesos vidurinės mokyklos lietuvių mokomąja kalba bendruomenės nariai.

*Šiandien penkiasdešimt metų proga
Linkim Jums energijos, sveikatos
Ir šypsenos – geros, plačios.
Tegul Jums skiriamo „Ilgiausių Metų“
Dar daug daug kartų gruodis pakartos.*

Viešnagė pas prezidentę

Rimdžiūnų mokyklos kolektyvas su Lietuvos prezidentė Baltojoje prezidentūros salėje. R. Dačkaus nuotr.

Jau vienuolika kartų Rimdžiūnų vidurinė mokykla lietuvių mokomąja kalba buvo išvykusi į Lietuvos Respubliką pas Lietuvos Respublikos Prezidentę Dalią Grybauskaitę.

Ekspedicija prasidėjo nuo mokyklos fojė. Keturiasdešimt vaikų, susirinkusių mokykloje, kantriai laukė autobuso, kuris paskui nuvežė mus į Lietuvą.

Išvažiavome mes apie pusę devynių. Autobusas buvo naujas ir labai patogus. Važiavome mes per Medininkų postą. Jau dvyliką valandą buvome prezidentūroje. Praėjusius pasų kontrolę mus padalijo į tris grupes. Pirmoje grupėje buvo vaikai nuo pirmos iki ketvirtos klasės, antroje grupėje nuo ketvirtos iki septintos klasės, o trečioje grupėje buvo vaikai nuo aštuntos

iki vienuoliktos klasės. Aš patekau į trečiąją grupę.

Mus nuvedė į „Valstybės pažinimo centrą“. Ten mums papasakojo apie Lietuvos prezidentų istoriją, apskritai apie Lietuvos istoriją, apie nuolat besikeičiančią Lietuvą, apie tai, kaip veikia demokratiška valstybė. Ten buvo meno parodos, pateiktos interaktyvios galimybės, kurių dėka buvo galima išreikšti savo nuomonę. Dar mes tyrinėjome ekspozicijas savarankiškai. Paskutinė vieta, kurią mes aplankėme pažinimo centre, buvo skaitykla, kur mus pavaišino bandelėmis ir sultimis.

Po ekspedicijos mes nuėjome į ilgai lauktą pasimatymą su prezidentė. Ten buvo daug mokinių iš Lenkijos, Latvijos, abiejų lietuviškų mokyklų iš Baltarusijos. Gar-

siais plojimais mes sutikome Lietuvos Respublikos prezidentę. Ji tarė keletą žodžių, įteikė kiekvienai mokyklai dovanų ir nusifotografavo su kiekviena mokykla.

Po susitikimo mes nuėjome į kavinę, kur mus pavaišino pietumis. Po skanių pietų mes nuėjome prie gražiausios Vilniaus eglės. Dėl to, kad eglė yra prie Katedros, mus nuvedė į ekspediciją į Katedros požemius. Ten buvo labai įdomu.

Po Katedros požemių mes užvažiavome į parduotuvę ir toliau mūsų laukė namai.

Auksė Lukša
Rimdžiūnų vidurinės mokyklos lietuvių mokomąja kalba 11 klasės mokinė

Mieli užsienyje gyvenantys lietuviai,

artėjant Šv. Kalėdų stebuklui, kai sustojame pasveikinti užgimusių naujos Šviesos, norime Jums nuoširdžiai padėkoti už kartu praleistus dar vienus prasmingus, įdomius metus, už Jūsų nuoširdžią draugystę, už bendrystėje įgyvendintus projektus, už tai, kad, skirdami savo asmeninį laiką, negailėdami sukauptų žinių, patirties, savo gyvenamose šalyse Jūs atsakingai ir su didele Meile atstovaujate Lietuvai.

Tegul Naujieji būna dosnūs Jūsų ir Jūsų artimųjų sveikata, įdomia veikla ir šviesiausiais, kasdieną šildančiais jausmais. Lai Šv. Kalėdų stebuklas Jūsų širdims dovanuoja jaukią ir ramią Laimę. Ačiū, kad esate Kartu.

Jūsų – URM Užsienio lietuvių departamentas

**Vytas, Lina, Neringa,
Aušra, Laura, Dalia,
Violeta, Audronė,
Julita, Paulius**

Ypatinga šventė

„Lietuvių godų“ redakcijai Gerbiama Redaktore, Marija Šakniene,

Esu Girių kaimo Astravo rajono (Baltarusija) lietuvaite. Man visada malonu gauti naują Jūsų leidiamo laikraščio numerį. Jis man, kaip ir kiekvienam Gudijos lietuviui, labai brangus, laukiamas. Kiekvieną mėnesį „Lietuvių godos“ lanko Lietuvos etninių žemių žmonės. Per „LG“ noriu pasveikinti mėnraščio leidėjus ir visus tautiečius – Gervėčių, Pelesos, Apso kraštų – lietuvius, gim-

tojo Girių kaimo žmones su 2016 m. Kalėdomis ir palinkėti laimės. Kalėdos – ypatinga šventė. Pasitinkdami jas tarp artimiausių žmonių iš naujo pajuntame nuostabią akimirką, džiaugsmą. Prie Kūčių stalo, dalindamiesi Kalėdaičiu, dalijamės gerumu ir viltimi. Šviesiai prisimename tuos, kurių nėra šalia mūsų. Bet jie savo dvasia ir gyvenimais tą vakarą būna šalia mūsų. Gražiausios metų šventės tradicijos sujungia visus lietuvius pasaulyje. Branginkime ir puoselėkime savo Tėvynę. Tegul stebuklingas Kalėdų rytas į kiekvienus namus atneša džiaugsmą, ramybę ir naujų svajonių. Šviesių, jaukių ir prasmingų šventų Kalėdų.

Romualda Kutko
Girių k. – Vilnius

Advento popietė Minske

Gavę Lietuvos Respublikos ambasados Baltarusijoje kvietimą į advento popietę į ją ir nuvykome gruodžio 10 d. su parengta programa „Gruodžio tyloje – adventas“. Direktorės pavaduotoja Silvija Ruplienė pasiūlė nuvežti į popietę vainiką, kuris yra advento pranašas ir primena, kiek laiko liko iki Kalėdų. Mokiniai puikiai susidorojo su užduotimi, pynė vainiką ir pasakojo apie pynimo tradicijas ir papročius.

Mums talkino ir „Žilvičio“ ansamblietės su vadove N. Beliačic. Močiutės pagiedojo keletą giesmių, kurios ir sukūrė adventinę nuotaiką.

Daug burtų, vienas už kitą įdomesnių papasakojo pradinukė Neringutė ir vyresniųjų klasių mokiniai. Jų klausėsi visi įdėmiai, matyt, paskui ir būrėsi.

Vedėjos Auksė ir Gražina pavairino programą eilėmis, o Erika, Aleksandras, Adriana ir Davidas palinkėjo, kad Kalėdų žvaigždės neužgestų, ir languos spindėtų žiburys. Prašė, kad Viltis juos surastų – Ji tikriausiai taip ir padarys.

Lai gerovės ir laimės Šv. Kalėdos Jums teikia,

Tepildosi viskas, ko tik širdžiai reikia,

Daugiausia – sveikatos, giedriausių dienų,

Laimės ir prasmingų metų ilgų.

Mokiniai, grįžę į namus, parašė įspūdžius apie advento popietę.

„Ambasadoje visada linksma ir įdomu. Ten susitinkame su savo

draugais, su kuriais įdomu pasikalbėti, pasidalinti įspūdžiais. Nuostabi tradicija – daryti bendrą nuotrauką su visais dalyviais. Labai gera, kad mes turime draugų iš įvairių lietuviškų kampelių, esančių Baltarusijoje“.

Gražina

„Važiudami gėrėjomės gražiais Baltarusijos laukais ir miškais. Kelionės metu mokytoja Angelė papasakojo apie Baltarusiją, jos sostinę. Buvo labai įdomu. Valio. Atvažiavome į Minską, kuris visada gražus ir paslaptingas. Aš ambasadoje buvau jau penkis kartus ir dar noriu į ten nuvažiuoti“.

Ilja

„Man labai patiko lietuvių bendruomenių vaikų meninės programos. Bet labiausiai prie širdies tai mūsų mokyklos pasirodymas. Man buvo malonu bendrauti su kunigu iš Minsko, labai geras ir mandagus žmogus. Aš manau, kad mus dar pakvies į ambasadą. Mes su mielu noru sudalyvausim ir parodysim savo lygį“.

Aleksandras

„Man labai patiko ambasados darbuotojai, kurie mus maloniai sutiko. Po žavaus renginio mes visi buvome pakviesti pietų ir išgerti arbatos su pyragu, kurį atvežė Pelesos mokykla. Gardūs buvo ir mūsų močiūčių iškepti skanėstai.“

Auksė

Nukelta į 3 psl.

Advento popietė Minske

Priėmimas Lietuvos Respublikos ambasadoje Minske.

Autorės nuotr.

Atkelta iš 2 psl.

Minske po ilgos kelionės mus šiltai sutiko Lietuvos ambasadorius Baltarusijoje Andrius Pulokas ir ministrė patarėja Irena Ūsaitė. Pačioje ambasadoje buvo penkių Baltarusijos bendruomenių vaikai iš Pelesos, Rimdžiūnų, Gardino, Minsko ir Lydos. Kiekviena iš jų pasirodė linksmai ir įdomiai.

Kelionės metu mokytoja Angelė Valienė supažindino mus su Baltarusijos istorija, papasakojo apie įdomiausias ir įžymiausias Minsko vietas. Už tai mokytojai atskira padėka.

Mantas

Per popietę mūsų mokyklos direktorė Liudmila Apanovič pedagogų, tėvų ir mokinių kolektyvų vardu pasveikino visus su artėjančiomis šventėmis – Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais, palinkėjo gėrio, taikos, sveikatos, sėkmės šeimose ir padovanojo suvenyrą – stiklinį stumbrą – Baltarusijos ir Lietuvos simbolį, apie kurį rašė M. Husovianas savo kūrinyje „Giesmė apie stumbrą“.

Direktorės pavaduotoja Silvija Ruplienė padovanojo pušies šakelę su angelu ir perdavė šilčiausius linkėjimus iš Gervėčių krašto.

Adventas – tai susikaupimo, rimties, pasninko ir pasiruošimo laikotarpis iki Kalėdų, ir kaip pasakė, ambasadorius Andrius Pulokas, – „tai metas, kai mūsų sielos susijungia“.

Linksmų, šviesių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų...

Angelė Valienė
Rimdžiūnų vidurinės mokyklos
lietuvių mokomąja kalba
lietuvių kalbos ir literatūros
mokytoja

Kelionė po Astravo rajoną

Mūsų mokykla mėgsta keliauti. Tad gruodžio pradžioje kartu su mokytojomis Veronika Kolpak, Olga Kovalevskaja ir pulkeliu mokinių nutarėme pasidairyti po savąjį Astravo rajoną. Pirmą atvažiavome į Gervėčius – lietuvišką salą dabartinėje Baltarusijoje. Jie žinomi lietuvių išlaikytomis tradicijomis, savita tarme. Miestelis įsikūręs prie Ašmenos intako Aluošios upelio. Gervėčiai minimi nuo 1511 m., 1526 m. čia pastatyta pirmoji Romos katalikų bažnyčia, nauja neogotikinė – 1903 m. 1996 m. bažnyčios klebonu paskirtas Leonas Nestiukas, kuriuo labai džiaugiasi visi gervėtiškiai, nes jis susidraugavo su parapijos žmonėmis, moko vaikus tikybos ir įkūrė šventoriuje botanikos sodą – tikrą rojų žemėje. Čia kasmet vyksta garsieji Švč. Trejybės atlaidai, į kuriuos suvažiuoja ne tik parapijos žmonės, bet ir iš viso Astravo rajono ir Lietuvos. Šioje bažnyčioje yra dirbęs kompozitorius Mikas Petrauskas ir dainininkas Kipras Petrauskas.

Šventorius įdomus ir žiemą, tik jame šiuo metu labiau išryškėja spygliuočiai medžiai. Sustojome prie Ignoto Domeikos, žymaus mokslininko, kurio vardu pavadintas Andų kalnagūbris, Čilės miestas, gėlė, moliuskų rūšys ir mineralas, giminės kapų. Pasigė-

rėjome bažnyčios vidumi, prisiminėme Janinos Alekniečienės eilėraščių apie šią bažnyčią:

*Gervėčiuose bokštą iškėlus
Į aukštumą kryžių neši,
Švenčiausios Trejybės paveikslą
savojoj širdy tu turi.*

Toliau mes patraukėme į Varnionis. Šis miestelis yra prie Gožės upelio (kairysis Neris intakas, 16,6 km. ilgio), apie 50 km. į rytus nuo Vilniaus. Tai sena ir įdomi gyvenvietė. Istorikas Latkovskis Varnionyse bando ieškoti Mindaugo sostinės Vorutos. Varnionių katalikų bažnyčia, viena iš seniausiųjų Lietuvoje, statyta 1462 m. Vėliau ji buvo Marijonos Abramavičienės atnaujinta ir 1769 m. vyskupo Zienkevičiaus konsekruota Šv. Jurgio vardu. Vėliau atnaujinta 1880 ir 1903 m. Bažnyčia stovi ant kalvos, yra plytinė ir turi du bokštus.

Varnionyse mums talkino šio miestelio tikra patriotė Liudmila Kucharevič. Ji su užsidegimu papasakojo šios vietovės istoriją, apie buvusius dvaro rūmus ir parką. Mums atmintyje iškilo vaizdai, kaip iš raistų rasdavosi tyri tvenkiniai, kurie sukdamai malūnus ir lentpjūves, dar atspindėdavo parko medžius ir gėles: gelmėje plaukiojo žuvis, o paviršiumi sly-

do gulbės ir elegantiškos valtelės, plūduriavo sala su viduramžių stiliaus bokštu ir geležiniu į ją vedančiu tiltu. Būdami smalsūs mes įkorpėme į tą bokštą, kuris vietinių žmonių yra vadinamas „įsimylėlių bokštu“.

Pakeliui į Astravą užsukome į Malius, susijusius su diplomato, mokslininko, orientalistu Josifo Gaškevičiaus vardu. Šioje vietoje J. Gaškevičius turėjo dvarą ir parašė fundamentinį veikalą „Apie japonų kalbos šaknis“.

Astrave matėme šio įžymaus mokslininko paminklą-biustą. J. Gaškevičius buvo pirmasis Rusijos imperijos diplomatas Japonijoje, išleidęs pirmąjį pasaulyje rusų-japonų kalbų žodyną.

Astravo rajono centras, esantis 15 km. nuo Gervėčių, įsikūręs prie Aluošios ir Malkos upių santakos, po dvejų metų švėsiantis 550-ąsias įkūrimo metines. Astravas – švarus, tvarkingas, būsimasis energetikų miestas. Carinės Rusijos laikais penkių km. ilgio (arklių traukiamo) tramvajaus linija jungė Astravą su geležinkelio stotimi Slabadėlėje, dabar Gudaگوjus, į kurį toliau ir nuvykome.

Gudagojuje galima pamatyti medinę šventovę, kurioje yra plačiai žinomas stebuklingas Dievo motinos paveikslas.

Aplankėme mokyklą, kur mus maloniai sutiko direktoriaus pavaduotoja Ž. Jancevič, o muziejaus vadovė M. Vasilionok parodė mu-

Virginija Rimkevičienė: „Pavojaus Rimdžiūnų lietuviškajai mokyklai nėra!“

Virginija Rimkevičienė darbo vietoje.

Autorės nuotr.

Nuolat sulaukdami nerimą keliančių signalų apie Rimdžiūnų lietuviškosios vidurinės mokyklos ateitį gruodžio dvyliktąją apsilankėme Lietuvos švietimo ministerijos Užsienio lietuvių skyriuje ir pakalbinome šio skyriaus vedėją poniją Virginiją Rimkevičienę, kuri, paklausta apie galimą lietuviškosios mokyklos sujungimą su baltarusiškąja, tokią informaciją griežtai paneigė. Ji sakė: „Tai viso labo pikti gandai. Jokios oficialios informacijos tarpvalstybiniu lygiu šiuo klausime neturime. Rimdžiūnų lietuviškosios vidurinės mokyklos direktorė Svetlana Lukšienė šiuo metu yra vaiko priežiūros atostogose. Mokyklai vadovauja ją laikinai pavaduojanti Liudmila Apanovič. Nuo Naujųjų metų (2017-ųjų) pradžios direktorės pavaduotoja pradės dirbti lietuvė Rosita Šatienė iš Lietuvos. Ji lai-

mėjo šioms pareigoms ministerijos skelbtą konkursą ir turėjo pradėti darbą dar mokslo metų pradžioje, tačiau užtruko darbo vizos Baltarusijoje bei kitų būtinų dokumentų tvarkymas, todėl ir užsitęsė viskas iki dabar. Pavaduojanti direktorė dirba gerai ir pretenzijų jai neturime, o sklandančios kalbos apie lietuviškosios mokyklos uždarymą ir panašiai tėra pikti gandai, daugiau nieko.“ Kągi, mums belieka patikėti oficialaus asmens oficialia informacija ir ja pasitikėti bei palinkėti Rimdžiūnų lietuviškajai vidurinei rimties ir susikaupimo šiais mokslo metais bei šviesių ateities vilčių. „Lietuvių godos“ stengsis ir toliau nepalikti šios Gervėčių krašto mokyklos, kaip ir kitų, be dėmesio ir nuolat informuoti apie pasikeitimus jos darbe.

Marija Šaknienė

Fotografuojamės prie Varnionių bažnyčios vartų. Autorės nuotr.

Lankomės mokyklos muziejuje.

Autorės nuotr.

ziejų, apžvelgė miestelio istoriją ir su juo susijusius įvykius, papasakojo apie įžymius žmones, vienas iš jų profesorius A. Maldis jau buvo mums pažįstamas iš jo viešnagės Rimdžiūnuose. Labiausiai mus sudomino muziejaus etnografinis skyrius, kurį mielai ir apžiūrėjome.

Astravo rajonas pasirodė mums labai įdomus ir patrauklus, tad nutarėme ir vėliau po jį pakeliauti.

Angelė Valienė
Rimdžiūnų vidurinės mokyklos
lietuvių mokomąja kalba
mokytoja

Posėdžiavo tarpvalstybinė komisija

Lapkričio 12–13 dienomis Lietuvos Respublikos švietimo ministerijoje posėdžiavo Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir Baltarusijos Respublikos švietimo ministerijos Bendra konsultacinė komisija. Posėdžių metu svarstyta Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos švietimo sistemų dabartis ir ateities perspektyvos, o taip pat aktualūs Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos ministerijų tarpusavio bendradarbiavimo švietimo srityje klausimai. Aptarta ir baltarusių bendruomenės Lietuvoje bei lietuvių bendruomenės Baltarusijoje padėtis. Aplankyta P. Skorinos gimnazija (Sietyno g. 21). Iš baltarusių Bendros konsultacinės komisijos dalies dalyvavo Ukleiko Svetlana, Baltarusijos Respublikos švietimo ministerijos Bendrojo vidurinio ugdymo valdybos viršininkė, Baltarusijos dalies Komisijos pirmininkė, Karžova Irina, Baltarusijos Respublikos švietimo ministerijos Bendrojo vidurinio ugdymo valdybos viršininkės pavaduotoja, Baltarusijos dalies Komisijos sekretorė, Malevič Irina, Gardino srities vykdomojo komiteto bendrojo vidurinio ikimokyklinio švietimo padalinio vyriausioji specialistė, Stankevič Natalija, Astravo rajono vykdomojo komiteto švietimo, sporto ir turizmo skyriaus viršininkė ir Kurganskaja Galina, Gardino srities vykdomojo komiteto švietimo valdybos viršininko pirmoji pavaduotoja.

Lietuvos Respublikos dalis – Saulius Zybartas, Lietuvos dalies komisijos pirmininkas, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento direktorius, Aušvydas Kazlauskas, Lietuvos dalies komisijos sekretorius, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų skyriaus vyriausiasis specialistas, Aurelija Širkaitė, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Dvišalio bendradarbiavimo skyriaus vyriausioji specialistė, Daiva Žemgulienė, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus vyriausioji specialistė, Elvyra Buzienė, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus vyriausioji specialistė, Ona Čepulienė, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos bendrojo ir vidurinio išsilavinimo skyriaus vyriausioji specialistė, Margarita Jakšto-nienė, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos turto valdymo ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjo pavaduotoja.

Komisijos posėdyje dalyvavo stebėtojai Olga Dašinevič, Baltarusijos Respublikos ambasados Lietuvos Respublikoje patarėja, Larisa Slesareva, Lietuvos gudų visuomeninių organizacijų susivienijimo vadovė, Diana Stachnovič, Vilniaus Pranciškaus Skorinos gimnazijos direktorė, Jonas Matiulevičius, Pelesos vidurinės

mokyklos lietuvių mokomąja kalba direktorius, Laura Dyltė Butkienė, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos ryšių su užsienio lietuvių bendruomenėmis ir informacijos skyriaus pavaduotoja, Jurgita Jankūnienė, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rytinės kaimynystės politikos Baltarusijos padalinio patarėja, Alfonsas Augulis, Tarptautinio „Gervėčių“ klubo pirmininkas, Virgijūna Tarnauskaitė, bendrosios įmonės „Lietuvos švietimo, kultūros ir informacijos centras“ direktorė.

Vadovaujantis komisijos posėdžio darbotvarka buvo svarstomi klausimai:

1. Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos švietimo sistemų būklė ir vystymosi perspektyvos. Aktualūs Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos bei Baltarusijos Respublikos švietimo ministerijos bendradarbiavimo švietimo srityje klausimai.

2. Baltarusijos tautinės mažumos švietimo Lietuvos Respublikoje ir Lietuvių tautinės mažumos švietimo Baltarusijos Respublikoje padėtis.

Šalys apsikeitė informacija apie švietimo sistemų būklę ir plėtrą Baltarusijos Respublikoje ir Lietuvos Respublikoje.

Lietuvos atstovai pasiliko prie pagrindinių pakeitimų, kurie per praėjusį laikotarpį buvo atlikti bendrojo ugdymo sistemoje.

Nuo 2016 metų Lietuvos Respublikoje yra būtinas metų trukmės ikimokyklinis ugdymas, pradedamas nuo šešerių metų.

Buvo patvirtintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio išsilavinimo aprašas, kuriame nurodyti kiekvienos išsilavinimo pakopos slenkščiai ir kiekvienos pakopos mokymo ypatumai. Planuojama peržiūrėti bendrąsias mokymo programas ir besimokančiųjų vertinimo kriterijus. Patvirtintos mokomosios lietuvių gramatikos ir literatūros programos nuo I iki X klasių, kurios 2016–2017 mokslo metais buvo įvestos ir V, VII, IX klasioms.

Nuo 2017 metų planuojama atlikti pakeitimus vidurinio išsilavinimo egzaminų sistemoje. Numatoma įvesti rašinį. Rašinys duos papildomus balus stojant į aukštojo mokslo įstaigas. Svarstomas besimokančiųjų socialinės brandos aspektų vertinimas. Didelis dėmesys Lietuvos Respublikoje yra skiriamas neformaliai ugdymui. Per metus jam buvo skirta apie 13 milijonų eurų. Neformaliame ugdyme dalyvaujančių mokyklinio amžiaus vaikų skaičius padidėjo 25 procentais ir šiuo metu sudaro per 82 tūkstančius besimokančiųjų.

Daug dėmesio skiriama vidurinio išsilavinimo įstaigų aprūpinimui kadrais. Šiuo metu stebimas kadro perteklius, tačiau daugelis mokytojų yra senyvo amžiaus, todėl artimiausiu metu jiems išėjus į pensiją galimas kadro trūkumas. Paruošta programa, kuri numato mokytojų rengimą, atestacijas bei

jų kvalifikacijos kėlimą. Ypatin-gas dėmesys skiriamas mokytojų prestižo kėlimui. Planuojama įvesti terminuotas darbo sutartis.

Lietuvos atstovai informavo apie planuojamus mokyklų direktorių darbo vertinimo ir atestacijų pakeitimus, o taip pat, kad nuo 2017 m. sausio 1 d. pradės galioti nauja akademinio studentų mobilumo finansavimo tvarka. Informacija apie naują tvarką bus pateikta švietimo mainų palaikymo fondo internetiniame puslapyje adresu: www.scholarships.lt.

Baltarusijos šalies atstovai pažymėjo, kad Baltarusijos Respublikoje taip pat ypatingas dėmesys skiriamas mokytojų profesijos prestižo didinimui. Šiam tikslui profilinio mokymo rėmuose bendrojo vidurinio išsilavinimo įstaigose veikia pedagoginės klasės, kurių mokiniai, be visų mokomųjų dalykų, būtinai įsisavina papildomą užsiėmimų programą „Įvadas į pedagogo profesiją“. Stojimo į aukštojo mokslo įstaigas taisyklėse atliekami pakeitimai, kuriais bus numatytos lengvatos pedagoginių klasių abiturientams.

Tęsimas nacionalinių vadovėlių kokybės didinimo darbas. Numatytos bendrosios naujų vadovėlių kūrimo gairės. Vykdomas mokymo priemonių sukūrimo konkursas. Naujieji vadovėliai kuriami kaip baziniai. Nuo jau esamų mokymo priemonių jie skiriasi minimalaus būtino mokymo turinio pateikimu, maksimaliai priimtinu mokomosios medžiagos išdėstymu, į praktiką orientuota kryptimi, interaktyvumu ir nukreipiančiomis funkcijomis.

2016–2017 mokslo metais švietimo procese yra naudojami 8 baziniai vadovėliai. Kuriami elektroniniai vadovėliai. 2015 metais buvo sukurtas chemijos vadovėlis – navigatorius, skirtas X klasei. Šiuo metu vyksta fizikos vadovėlio – navigatoriaus kūrimas. Vadovėlio – navigatoriaus išskirtinumas yra tas, kad jame yra medija turinys (originalūs chemijos bandymų vaizdo įrašai, integruoti į vadovėlį), hiperteksto pagrindas, galimybė šį tekstą naudoti įvairių tipų elektroniniuose įrenginiuose (asmeniniame kompiuteryje, planšetėje, išmaniajame telefone). Tęsimas centralizuotas bendrojo vidurinio išsilavinimo įstaigų aprūpinimas modernia mokymų įranga.

Buvo aptarti Baltarusijos tautinės mažumos švietimo klausimai Lietuvos Respublikoje ir Lietuvos tautinės mažumos Baltarusijos Respublikoje.

Pranciškaus Skorinos gimnazijos direktorė Diana Stachnovič pabrėžė, kad 2016–2017 mokslo metais Baltarusijos Respublika gimnazijai perdavė būtinus vadovėlius, skirtus baltarusių kalbos mokymui. Atkreipė dėmesį į tai, kad, norint naudoti elektroninius vadovėlius, gimnazijoje būtina atnaujinti kompiuterinę techniką. Lietuvos pusė rekomendavo direktorei pateikti prašymą savivaldybei, kad būtų skirta kompiuteri-

Komisija posėdžiauja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijoje.
Alfonso Augulio nuotr.

nė technika. Paraišką savivaldybė pateikia Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai o ši, savo ruožtu, vykdo kompiuterių skirstymą. Aptarti ir kiti šiai gimnazijai aktualūs klausimai, numatyti jų sprendimo būdai.

Pelesos vidurinės mokyklos mokomąja lietuvių kalba direktorius Jonas Matiulevičius pastebėjo, kad mokymo įstaigai vadovėlių vertimas į lietuvių kalbą nėra svarbus, nes mokytojai naudoja vadovėlius, patvirtintus Baltarusijos Respublikoje ir dėstomą turinį verčia ruošdamiesi pamokoms. Lietuvos pusė perdavė Pelesos mokyklai vadovėlius, kurie naudojami kaip papildoma medžiaga.

Pelesos mokyklos direktorius informavo komisiją apie tai, kad iki šiol mokykloje laisva pradinio klasių mokytojo darbo vieta. Lietuvos pusė ketina organizuoti papildomą konkursą laisvai vietai užimti. Taip pat išspręstas ir mokyklinio autobuso, kuris vaikus paveža iš šalia esančių gyvenamųjų vietų, klausimas. Iki galo neišspręstas pristatyto autobuso utilizacijos rinkliavų kompensavimo klausimas. Baltarusijos pusė informavo, kad peržiūrės galimybes kompensuoti utilizacijos rinkliavas kitomis rėmimo formomis.

Pelesos mokyklos direktorius atkreipė komisijos narių dėmesį į tai, kad mokytojams nėra galimybės suteikti nedarbo dieną valstybinių Lietuvos Respublikos švenčių dienomis. Baltarusijos pusė pasiūlė išspręsti šį klausimą vietinės švietimo įstaigos tvarkos rėmuose, koreguojant pamokų grafiką arba organizuojant šeštąją mokslo savaitės dieną valstybinių Lietuvos Respublikos švenčių dienomis. Direktorius taip pat informavo, kad mokyklos mokytojai paruošė papildomą ugdymo mo-

kymo programas „Lietuvos istorija“, kurios paruoštos pateikti patvirtinimui Baltarusijos Respublikos švietimo ministerijai. Baltarusijos pusė patvirtino, kad artimiausiu metu šios programos bus peržiūrėtos nustatyta tvarka Mokslinės ikimokyklinio, bendrojo vidurinio profesinio švietimo metodikos taryboje ir bus priimtas sprendimas dėl galimybės šias programas naudoti bendrojo vidurinio švietimo įstaigose.

Iki šiol neišspręstas Pelesos mokyklos pastatų ir komunikacijų registracijos klausimas. Lietuvos pusė rekomendavo Pelesos mokyklos direktoriui išanalizuoti Rimdžiūnų mokyklos Astravo rajone pastatų registracijos klausimų sprendimo patirtį. Komisija rekomenduoja šiuo klausimu organizuoti derybas su Voronovo rajono vykdomuoju komitetu.

Lietuvos pusė išsakė susirūpinimą dėl svarstomo Valstybinės mokymo įstaigos Rimdžiūnų vidurinė mokykla, lietuvių mokomąja kalba, optimizacijos (registracijos) klausimo. Baltarusijos pusė informavo, kad išties šis klausimas svarstomas po atliktos Astravo rajono švietimo sistemos Valstybinės kontrolės komiteto patikros. Švietimo tarybos organai ir Astravo rajono vykdomasis komitetas nesvarsto Rimdžiūnų mokyklos reorganizacijos klausimo. Lietuvos pusė pasiūlė atsižvelgti į jų nuomonę skiriant darbuotoją į Rimdžiūnų mokyklos direktoriaus pareigas. Lietuvos pusė taip pat iškėlė klausimą dėl dokumentų ruošimo procedūros, kviečiant Lietuvos Respublikoje gyvenančius mokytojus dirbti Rimdžiūnų mokykloje.

Nukelta į 7 psl.

Choro „Gabija“ kelionė į Baltarusiją

Pirma diena – LDK pilių griuvėsiai, Minsko akcentai ir šventinis koncertas

Ankstyvą, ūkanotą penktadienio (11.11) rytą prie VGTU Senamiesčio (buv. Architektūros) rūmų buriavosi „Gabijos“ choristai – pagaliau atėjo toji diena, kuomet visi kartu, susiskaičiavę ir persiskaičiavę, patraukėme link kaimynės Baltarusijos. Minske mūsų laukė draugai iš Baltarusijos nacionalinio technikos universiteto (BNTU) liaudies choro kapelos, švenčiančios savo 35-metį ir šia proga surengusios puikų koncertą. Taigi, kelionė prasidėjo.

Pirmiausia stabtelėjome prie Medininkų pilies ir pasivaikščiavome jos kieme. Kirtus Baltarusijos sieną kvapą gniaužė pasakiškas žiemos grožis, didžiulės baltos girios ir brėkstantis rytas. Pakeliui nesnaudėme – sekdami LDK pėdsakais aplankėme ne vieną pilį. Vaikščiodami po Krėvos, Alšėnų pilių griuvėsius galėjome tik įsivaizduoti, kokios prabangos ir kokių svarbių centrų čia kadaise būta – šiuos takus prieš 400–600 metų mynė Jogaila, Kęstutis, Sapiegos ir kiti mūsų istoriją lėmę žmonės.

Neilgai trukus mūsų akis jau džiugino Minsko miesto vaizdai. Stebėjomės miegamųjų rajonų pastatų kitoniškumu, sostinės centro architektūrinėmis įdomybėmis, taip pat mūsų kartai jau egzotika tapusiais sovietmečio akcentais – didžiulį Lenino paminklą saugančiais milicininkais, raudonomis penkiakampėmis žvaigždėmis gatvėse ir nepriekaištingai prie pergales paminklo (amžinosios ugnies) keliomis eilėmis aukštus politikos veikėjus pasitikti išsirikiavusiais kariškiais žiemiškais uniformomis. Mat, turėjo atvykti Turkijos prezidentas Tayyipas Erdoganas. Dėl to ir Nepriklausomybės prospektas skendėjo raudonose ir raudonai žaliose vėliavose

Vos atvykę buvome šiltai pasitikti draugų baltarusių, pamaitinti

ir patogiai apgyvendinti BNTU bendrabutyje, kuris labiau panėšėjo į viešbutį (kiliminiai takai koridoriuose, televizoriai, šaldytuvai, mikrobangų krosnelės kambariuose, kuriuose gyvenome po 1, 2 ar 3). Nieko nelaukę ėmėme ruošti tą pačią dieną vykusiam koncertui, kuriame pasirodė sukaktuvininkai – BNTU liaudies choro kapela, mūsų choras „Gabija“ bei dar 2 Minsko universitetų mišrūs chorai. Gėrėjomės baltarusių atliekamų kūrinių įvairove, o patys padovanojome dvi lietuvių liaudies dainas: L. Vilkončiaus harmonizuotą „Reiks broleliui karan joti“ ir A. Adomaičio harmonizuotą Žemaičių krašto dainą „Pempel pempel“.

Po koncerto maloniai nustebome baltarusių svetingumu – buvome palydėti į salę, kur mus pasitiko orkestras ir šokėjai, taip pat laukė stalas, nukrautas vaisėmis. Ir nors po kelionės ir koncerto jautėmės gerokai nuvargę, po valandėlės santūraus šnekučiavimosi savose grupelėse, vakarą užbaigėme smagią šokdami didžiuliame rate.

Antroji diena – ekskursija po Minską ir dainavimas visam pasauliui

Antroji diena prasidėjo sočiais pusryčiais įdomioje, sovietmečio dviasių išsaugojusioje valgykloje. Po to pusdienį draugai baltarusiai mums rodė Minsko įdomybes. Lankėmės aukščiausiam miesto pastate – 23 aukštų Nacionalinėje bibliotekoje, nuo kurios stogo galėjome žvalgytis po miesto panoramą. Vėliau aplankėme Ašarų salą ir dar kelias ypatingo grožio, susikaupimą ir dvasingumą skleidžiančias vietas – Šventosios Dvasios (stačiatikių) bei Šv. Mergelės Marijos (katalikų) katedras.

Vakare turėjome garbės koncertuoti Šv. Simono ir Šv. Elenos arba kitaip Raudonojoje bažnyčioje, kuri stovi šalia Nepriklausomybės aikštės ir Vyriausybės rūmų. Jaukioje, įmantrių raštų ir Šventųjų paveikslų pilnoje baž-

nyčioje atlikome daugybę įvairių kūrinių: lietuviškų ir anglišku, lotyniškų ir zulu kalba, sakralinių ir pasaulietinių – galiausiai, tiek gaudžių, tiek pakilių dainų. Nors publika nebuvo itin gausi, džiaugėmės matydami savo ištikimus baltarusių choro draugus, Minsko lietuvių draugijos atstovus (su pirmininku ir vicepirmininku priešaky) ir tiesiog laimingus, besišypsančius nepažįstamuosius, po labiausiai patikusių kūrinių netgi sušukdavusius „Bravo!“ Na, o po koncerto sužinojome, kad dainavome visam pasauliui – bažnyčioje vykdoma tiesioginė internetinė transliacija. Ir taip meno vadovės Rasos Viskantaitės prieš koncertą pasakyti žodžiai, kad „tikras menininkas net esant vienam klausytojui, dainuoja atiduodamas visą save“, įgavo visai kitą prasmę!

Pasidžiaugę pasisekusiu koncertu, turėjome dar šiek tiek laiko įsigyti lauktuvių ir laisvai pabendrauti su baltarusiais draugais. Pastarieji išties stebino savo draugiškumu, nuoširdumu ir rūpesčiu – nuo pasitikimo vos įsukus į BNTU kiemą iki pagalbos renkant saldinius lauktuviams. Ir nors kalbos barjeras buvo tikrai jaučiamas, svarbiausi žodžiai buvo visiems suprantami: друг, подруга, спасибо (rus. draugas, draugė, ačiū)!

Trečioji diena – šiltas atsiveikinimas ir pasivaikščiėjimai įspūdingose pilyse

Anstyvą sekmadienio (11.13) rytą atsisveikindami baltarusiai dėkojo, kad atvykome ir išlydėjo žodžiais: „Prisiminkite, kad Minske jūs turite draugų!“

Grįždami vėlgi nepraleidome progos pasigrožėti LDK kultūros paminklais. Vaikštinėjome po pagrindinius turistų traukos centrus – įspūdingą Myro ir Nesvyžiaus pilis.

Nukelta į 6 psl.

Gervėčiai Juliaus Šalkausko knygoje

Knygų lentynose ką tik pasirodė įžymaus lietuvių filosofo Stasio Šalkausko sūnaus Juliaus Šalkausko 495 puslapių knyga „Prasmės beiškant“. Joje autorius straipsnių rinkinys apie visą Šalkauskių šeimą, jos gyvenimą, veiklą. Daugiausia vietos skirta tėvui Stasiui Šalkauskiui, nemažai ir Juliaus Šalkausko įžvalgų fizikos, kosmologijos temomis. Viena knygos straipsnių „1863 m. sukilėlių daina Gervėčių apylinkėse“ J. Šalkauskas pasakoja apie savo kelionę į Gervėčius 1962 m. Persispausdiname šį straipsnį.

„Lietuvių godos“

Atspausdinta JAV „Draugo“ Šeštadieniam priede ir 2009 m. lapkričio 21 d. ir „Etninėje kultūroje“ 2006 Nr. 6, p. 68–69

1863 m. sukilėlių daina Gervėčių apylinkėse

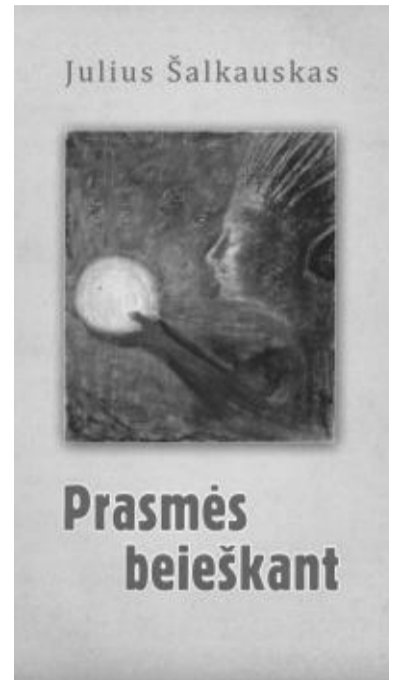
1863 m. sukilimo pėdsaką netikėtai aptikome 1962 m. su didele Vilniaus dailininkų (dalyvavo dail. A+A Arūnas Tarabilda, J. Kalinauskas, B. Žilytė – Steponavičienė, M. Vildžiūnienė ir kiti bei keletas jų draugų) grupė išvykoje į Gervėčių kraštą.

Atvykę į Gervėčius autobusu iš Vilniaus, dainuodami ėjome per šio krašto lietuviškus kaimus, lydimi vaikų būrio, visu balsu skelbiančio „lietuviai atvažiavo, lietuviai atvažiavo!“. Susitikome su tuo metu ten mokytojavusiu Bernardu Šakniu. Visur buvome labai širdingai pasitinkami ir vaišinami. Stebino ypatingas siekiamų nutautinti tautiečių patriotizmas ir prisirišimas prie savo Tėvynės.

Apsistojome Girių kaime, ten ir nakvojome. Ilgėliau viešėjome pas pagyvenusį mokytoją Julijų Valeiką, kur susirinko nemažas būrys vietinių gyventojų. Dovanojome jiems lietuviškų knygų ir daug dainavome. Vienas pagyvenęs vyras, gavęs A. Šapokos „Lietuvos istoriją“, susijaudinęs kalbėjo: „Dabar man nemuilins smegenų! Paskaitęs žinosiu, kaip viskas buvo...“. Kitas naiviai, bet primygtinai prašė: „Pakalbėkit Vilniuje su Paleckiu, kad tuos pasienio stulpus perkeltų į mūsų pusę“, kad priskirtų Gervėčių kraštą tarybinei Lietuvai. Deja, tada jokių „pasienio stulpų“ jau seniai nebuvo, o panaši kalba Vilniuje greit atvestų į KGB rūmus, į kuriuos išraiškingai rodė bronzinio Lenino pirštas.

Ir čia daug dainavome, o J. Valeika mums padainavo 1863 m. sukilėlių dainą „Mes berneliai varguoliai“, kurią čia pat išmokome ir visi kartu dainavome. Žemiau pateikiu jos žodžius:

Mes berneliai varguoliai,
Stiprūs kaip tie ažuolai,
Ei berneliai, ei krūvon,
Eisim veizėt sa dalios. }k.

Vyžais kojas mes apavį,
Pačias, vaikus išbučiavį,
Ei berneliai, ei krūvon,
Eisim vainon mes švinton. }k.

Kalinauskas visus veda,
Ponus cario visur karia,
Ir kazokus sukapojo,
Kapų šilėj pakavojo. }k.

Švintų žemį pabučiuosim,
Niekam, niekam neatduosim,
Savo krauju palaistysim,
Jei reiks, galvas paguldysim. }k.

Melodiją ir atskirai žodžius, kartu su dailininke B. Žilyte, įrašėme į skoliną iš J. Čiurlionytės vadovaujamo Konservatorijos folkloristikos kabineto senovinį „Reporterio“ magnetofoną. Juostą sudubliavome ir vieną egzempliorių atidaviau A. Tarabildai, o kitą – į Konservatoriją. Prof. Jadvyga Čiurlionytė šią dainą įvertino kaip autentišką ir pacitavo savo knygoje „Lietuvių liaudies dainų melodikos broožai“ Vilnius, 1964 m. Įrašėme ir kitų gervėtiškių dainų. Šią sukilėlių dainą 1970 m. ekspedicijoje iš J. Valeikos įrašė ir A. Juška, tačiau abu įrašai yra identiški.

Prieš išvykstant iš Girių kaimo, šeimnininkai kategoriškai pareiškė: „Neišleisim, kol kartu nesugiedosim „Lietuva Tėvynė mūsų“...Mano bendraklasis iš Šiaulių gimnazijos ir artimas draugas A+A gyd. Edmundas Dabkevičius drąsiai užvedė ir sugiedojom. Vienas žmogus mūsų draugiškoje kompanijoje buvo niekam nežinomas ir nepažįstamas. Įtarėm, kad tai KGB „ausys ir akys“, kurias buvo stengiamasi įterpti į kiekvieną didesnę susibūrimą. Tikėjomės, kad grįžusius už tokį „valstybinį nusikaltimą“ mus pakvies „draugiškam pokalbiui“ į žinomus rūmus šalia Konservatorijos. Tačiau tokios „garbės“ taip ir nesulaukėme. Matyt, tas niekam nežinomas kolega arba tokiu nebuvo, arba buvo geranoriškas.

Nukelta į 6 psl.

Su Minsko lietuviais Šv. Simono ir Šv. Elenos bažnyčioje po koncerto.

Autorės nuotr.

Įsimintina ekskursija

Lapkričio 4 dieną Rimdžiūnų vidurinės mokyklos mokiniai susirošė keliauti į tokius įdomius miestus, kaip Myras ir Nesvyžius. Myre mes buvome vienoje iš įdomiausių ir, turbūt, gražiausių pilių. Myro pilis yra viena gražiausių pilių pasaulyje, kuri įtraukta į UNESCO sąrašą. Joje gidė mums pasakojo apie kunigaikščius Radvilas. Mes sužinojome, kad Radvilos buvo šios ir daugelio kitų pilių valdovai, kad jie buvo vieni turtingiausių Europoje. Mes pamatėme pilies vidų ir sužinojome, kaip gyveno Radvilos.

Po to mes nukeliavom į Nesvyžių. Jame mes buvome pilyje, kuri taip pat priklausė Radvilų šeimai. Joje mes pamatėme labai daug gražių apartamentų, išvydome, kaip atrodė Nesvyžiaus pilies kalėjimas. Tai buvo viena įdomiausių kelionių.

Išskirtinė padėka už šios kelionės finansavimą Alfonsui Auguliui.

Mantas Lukša
Rimdžiūnų lietuviškosios vidurinės mokyklos mokinys

Prie Nesvyžiaus pilies.

Angelės Valienės nuotr.

Myro pilies kieme.

Angelės Valienės nuotr.

Choro „Gabija“ kelionė į Baltarusiją

Atkelta iš 5 psl.

Apžiūrėjome restauruotą jų patalpas – nuo auksu spindinčių menių iki drėgme dvelkiančių vyno rūšių. Nesvyžiuje taip pat užsukome į pirmąją baroko stiliaus bažnyčią Šiaurės Rytų Europoje – Dievo kūno bažnyčią. Po ją įrengtoje kriptoje palaidoti 72 Radvilų giminės atstovai – nusileidę į požemį stebėjomės įvairių dydžių medinių karstų gausa. Taip pat Naugarduke įsiamzinome prie paminklų, skirtų karaliui Mindaugui bei A. Mickevičiui, grožėjomės žemiška, kvapą gniauziančia pa-

norama šalia Naugarduko pilies griuvėsių. Galiausiai tyliai atsiveikinome su Baltarusija apeidami galingą restauruotą Lydos pilį.

Kelionė pralėkė žaibiškai, palikdama daugybę prisiminimų, įspūdžių ir naujų draugų. Atsiveikinome ne tik dėkodami vieni kitiems už gerai praleistą laiką, tačiau ir jau galvodami apie artimiausius renginius – XVIII Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų chorų festivalį Kaune, vyksiantį jau kitą savaitgalį (11.18–11.20). Sekite naujienas!

Ieva Marija Jovarauskaitė

Prof. Kazimiero Lukausko siekiai

Šiuo straipsniu pradėdame pasakojimus apie „Lietuvių godų“ geradarius ir bičiulius, kuriuos pasiūlė skaitytojai. Viktoras Karmaza prašo „LG“ papasakoti, kaip gyvena ir kur dirba Lietuvos mokslininkas, buvęs Lietuvos valstybės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius prof. Kazimieras Lukauskas.

Skaitytojas primena K. Lukausko straipsnį „Prof. K. Lukauskas: Lietuvos veterinarijos siekiai – mano gyvenimas“. (2007 m. Nr. 164) Straipsnyje K. Lukauskas teigė, kad jam tarp gervėtiškių gera ir malonu, nes jie sunkiausiomis sąlygomis iki šiol išsaugojo lietuvių kalbą ir papročius. Neatsitiktinai jų tarnyba ne kartą parėmė „LG“, o jis pats mielai dalyvauja Gervėčių krašto renginiuose, kurie vyksta Lietuvoje.

Žurnalistas Bernardas Šaknys neseniai susitiko su prof. K. Lukausku ir paprašė atsakyti į keletą klausimų.

B. Š. Gerb. Profesoriau Jumis domisi ne tik Lietuva, bet ir Lietuvos etninių žemių lietuviai. „Lietuvių godos“ nepamiršo Jūsų nuširdaus dėmesio ir paramos Lietuvos etninių žemių gyventojams. Kur ir kuo dirbate?

K. L. Esu Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos (OJE) Europos regiono Atstovybės vadovas. Man priklauso 53 valstybės. Prieš penkerius metus turėjau palikti Lietuvos valstybinės Maisto ir Veterinarijos tarnybos direktoriaus postą ir „išskotis“ darbo. Tačiau tuojau pat buvau pakviestas į tarptautinę veiklą, kurioje esu ir šiuo metu. Mano pagrindinė būstinė – Paryžius. Čia gyvenu, iš čia ir stebiu pasaulio gyvūnų sveikatos būklę, skubiai reaguodamas į kiekvieną signalą iš 53 valstybių, priklausančių OJE.

B. Š. Ar tenka apsilankyti Gudijoje? „LG“ pasiekė žinia, kad Baltarusijos Vitebsko veterinarijos akademija Jums suteikė garbės profesoriaus vardą.

K. Lukauskas Vitebske prie kunigaikščio Algirdo paminklo.

Nuotr. iš asmeninio archyvo

K. L. Tai tiesa. Vitebsko veterinarijos akademija visada svetingai sutinka. Šiai akademijai padėjau sudaryti sutartį su Barseonos (Ispanija) universitetu dėl veterinarijos gydytojų rengimo pagal OJE standartus. Susitinku su studentais ir dėstytojais, vadovais, dalijuosi patirtimi.

B. Š. Praktiškai gyvenate lėktuve?

K. L. O, taip. Ką tik grįžau iš Hiustono (JAV). Kaip ir kiekvienoje šalyje sprendėme labai aktualius klausimus, susijusius su gyvūnų sveikata. OJE atsakinga už gyvūnų sveikatingumo gerinimą visame pasaulyje.

B. Š. Koks OJE tikslas?

K. L. Svarbiausias – gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo koordinavimas ir kontrolės standartų nustatymas. Ši tarptautinė organizacija tvirtina veterinarijos teisės kodeksus, kurių nuostatos privalomos visoms šios organizacijos valstybėms narėms, likviduojant gyvūnų užkrečiamąsias ligas.

B. Š. Lietuvoje Jūs palikote ryškų pėdsaką. Atkurtoje Lietuvoje Jūsų vadovaujama tarnyba dirbo labai pažangiai ir sėkmingai. Jums už mokslo darbus valstybė skyrė Mokslo premiją, esate apdovanotas už sąžiningą veiklą ir pasiekimus tiek Lietuvoje, tiek pasaulyje. Neatsitiktinai pasaulio mastu mūsų šalies veterinarijos pasiekimai tapo pavyzdžiu kitoms valstybėms. Lietuvai būtumėt labai reikalingas dar daugelį metų. Ar nežadate grįžti Tėvynėn?

K. L. Kol kas esu reikalingas čia. Baigsis kontraktas – sugrįšiu. Lietuva man labai brangi. Čia gyvena žmona, vaikai, seserys, čia tėvelių kapai ir gimtasis Rizgių kaimas. Būtinai aplankysiu ir Gervėčius, Girias, Pelesą, kitas Lietuvos etnines žemes Gudijoje. „LG“ skaitytojams linkiu šviesių Šv. Kalėdų ir laimingų 2017 m. Jie pavadinti Paukščių metais. Vadinasi, bus laimingi.

B. Š. Jums taip pat džiugių Kalėdų ir visokeriopos laimės gyvenime

Kalbėjosi **Bernardas Šaknys**

Gervėčiai Juliaus Šalkausko knygoje

Atkelta iš 5 psl.

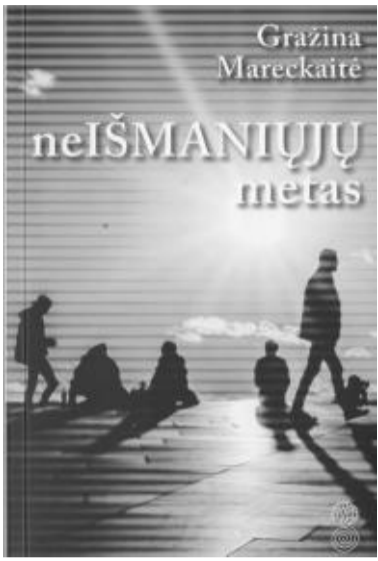
Grupė išvykos dalyvių. Iš kairės į dešinę: J. Šalkauskas, neatpažintas, B. Šaknys, A. Tarabilda.

Autentiškas, karštas gervėtiškių patriotizmas ir nuširdumas primant kaip brolių kiekvieną į jų kraštą atvykusį tautietį, paliko turbūt mums visiems, tada dalyvavusiems, iki šiol gyvą atminimą, kaip vieną ryškiausių sovietinės okupacijos metų įspūdžių. Šie įspūdžiai buvo patvirtinti ir kituose apsilankymuose šiame nuskriaustame ir nutautintame krašte, kai ten vykdavo tautosakos rinkimo ekspedicijos. Liūdna, kad tokio patriotizmo taip trūksta dabartinėje nepriklausomoje Lietuvoje, apie kurią tais spaudos laikais buvo sunku net svajoti. Negi viską lemia „geras gyvenimas“ ir ekonomika? Tačiau Lietuva prisikėlė 1918 ir 1990 metais, tikėsimės, kad ji savo dvasia anksčiau ar vėliau prisikels ir suvienytoje Europoje.

Vilnius, 2004 07 13

Pasimatymas su senuoju Vilniumi naujoje G. Mareckaitės knygoje

Žvarbų lapkričio 23-osios vakarą M. ir J. Šlapelių muziejus sušildė teatrologės, rašytojos Gražinos Mareckaitės knygos „Neišmaniųjų metas“ sutiktuvėmis. Atskubėję į šį malonų susitikimą vilniečiai nenusivylė, naujoji rašytojos, teatrologės knyga džiugins kiekvieną, į kieno rankas ji pateks. Gražina Mareckaitė – senųjų vil-

niečių klubo narė, jos tėvų šaknys – Gudijoje, Brėslaujos krašte. Ji ir šiandien neabejinga Gudijos lietuvių likimui, nuolat domisi, kuo jie gyvena, kas jiems aktualu, skaito „Lietuvių godas“ ir bendradarbiauja. Mėnraštis nuolat jaučia malonų rašytojos dėmesį, jos moralinę paramą. Naujoji G. Mareckaitės knyga – tai tarsi pasivaikščiojimas po Vilnių, ir, žinoma, Lietuvą bei pasaulį. Skaitai novelę po novelės ir tarsi keliauji su jų herojais po buvusį, senąjį Vilnių ir dabartinį. Ji tarsi pratęsia pokalbį susitikimą su ankstesne G. Mareckaitės knyga „Šiapus ir anapus Vilniaus vartų“ (2009, 2013 m, pagal kurią M. ir J. Šlapelių muziejus yra parengęs spektaklį, de- ja, bilietų į jį šiais metais jau nebėra. Autorė kai kuriose novelėse tarsi susitapatina su herojumi ir persikelia į seniai praėjusį laiką ir erdvę – „Kitas gyvenimas“, keliauja šiuo atveju su kunigu Prano Bieliausku po seniai išnykusias Vilniaus erdves, dalyvauja seniai

vykusiuose įvykiuose. Tai ji sėkmingai daro skaitydama drauge su mumis kunigo Prano Bieliausko „Dienoraščius“. Manychiau, tai nauja lietuvių literatūroje, iki šiol, bent jau man, neteko susidurti su tokiu pasakojimu būdu, kai autorė, o tiksliau novelės herojė tarsi paima skaitytoją už rankos ir vedasi drauge per kito autoriaus tekstus, priversdama priimti jos ir to kito autoriaus (Prano Bieliausko) požiūrį į žmones, įvykius, faktus ir juose dalyvauti drauge. Gebėjimas įveikti laiką ir erdvę ne mažiau ryškus ir novelėje „Atostogų romanas“. Knygos sutiktuvėse dalyvavo pati autorė Gražina Mareckaitė, knygos redaktorė Rita Kubilienė (leidykla „Charibdė“), aktorai Eglė Tulevičiūtė ir Kristijonas Siparis, įsimintinai paskaitę ištraukų iš pristatomos knygos, bei nemažas būrelis būsimų knygos skaitytojų ir bičiulių.

Marytė Žarkauskaitė

Knygos pristatyme (iš kairės) Gražina Mareckaitė, Rita Kubilienė ir Eglė Tulevičiūtė. Autorės nuotr.

Posėdžiavo tarpvalstybinė komisija

Atkelta iš 4 psl.

Rimdžiūnų mokyklos direktorei buvo rekomenduota išanalizuoti Pelesos mokyklos patirtį ruošiant mokytojų iš Lietuvos Respublikos pakvietimus dirbti švietimo įstaigoje.

Komisijos darbo metu buvo pastebėta, kad vykdant Baltarusijos Respublikos ambasados Lietuvos Respublikoje ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos bendradarbiavimą, buvo išspręstas Lietuvos Respublikos mokytojų, dirbančių Rimdžiūnų mokykloje, išskirtinio įvažiavimo

į patikros punktus „Kotlovka“ ir „Lavoriškės“ klausimas. Siekiant išspręsti šį Lietuvos Respublikos mokytojų, dirbančių Pelesos mokykloje, klausimą, mokyklos direktoriui J. Matiulevičiui buvo rekomenduota kartu su Voronovo rajono vykdomojo komiteto švietimo, sporto ir turizmo skyriumi užpildyti atitinkamus prašymus Baltarusijos Respublikos ambasada Lietuvos Respublikoje bei Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai.

Abi pusės susitarė dėl eilinio komisijos pasitarimo 2017 metais Baltarusijos Respublikoje organi-

zavimo. Susitikimo data ir vieta bus papildomai derinama su abiem pusėmis.

Pasirašytos dvi posėdžio protokolo kopijos lietuvių ir rusų kalbomis. Abu tekstai turi vienodą galią. Rusų kalba surašytas protokolas buvo pasirašytas Vilniuje 2016 m. gruodžio 13 d. Pasirašyto protokolo tekstu lietuvių kalba pusės apsikeis iki 2017 m. vasario 15 d.

Marija Šaknienė

Parengta pagal posėdžio protokolą

Trumposios žinios

• Turgeliuose, Lietuvių vidurinėje mokykloje, įvyko tradicinio krepšinio turnyro pirmojo Lietuvos ambasadoriaus Baltarusijoje taurei laimėti finalas. Trečią vietą jame užėmė „Gervėčių krašto“ komanda.

Turnyro akimirkos.

Alfonso Augulio nuotr.

• Gruodžio 3 dieną Vilniuje, Tautinių bendrijų namuose įvyko septintas Lietuvos gudų susivienijimo suvažiavimas, kuriame dalyvavo 17 Lietuvos baltarusių bendrijų delegatai. Suvažiavimo dalyviai svarstė Lietuvoje gyvenančių baltarusių problemas, nuo mokyklos iki savarankiško gyvenimo. Renginyje dalyvavo ir Tarptautinio „Gervėčių“ klubo atstovai.

Suvažiavime koncertuoja Lietuvos baltarusių saviveikliniai kolektyvai. Alfonso Augulio nuotr.

Tariam sudie Algirdui Karmazai 1938 07 31–2016 12 08

Pelegrindiškis Algirdas Karmaza gimė 1938 metais liepos 31 dieną Pelegrindos kaime, susipratusių lietuvių šeimoje. Jų šeima visais laikais buvo aktyvi lietuvių bendruomenės narė, veikloje dalyvavo ir tėvai, ir seneliai Gervėčių bažnyčios statyboje, tuo metu veikusioje „Ryto“ draugijoje, stengėsi visu kuo prisidėti prie lietuviškos šios krašte išlaikymo, to mokė ir savo vaikus, netgi vardus pagal tai rinko. Algirdo brolis buvo pavadintas Aukštaičiu, o pats jis – Lietuvos didžiojo kunigaikščio garbei Algirdui, kad vardai visą gyvenimą primintų juos esant lietuvius. Gražiajame Pelegrindos kaime gimęs Algirdas čia ir užaugo, vedė Janiną Savickytę, su kuria gražiai gyveno, susilaukė dukterų Danutės, Aldutės, Birutės, Marytės, Onutės. Užaugusios, sukūrusios šeimas dukros padovanojo tėveliams būrį anūkų – Eglę, Ingą, Astą, Darių, Rūtą, Danielių, kuriems pačios gražiausios ir įsimintiniausios vasaros dienos prabėgo pas mylimus senelius, Pelegrindos kaime. Jų šilti ir jaukus

namai visada buvo atviri ne tik saviesiems, giminei, bet ir kiekvienam lietuviui, iš kur jis bebūtų atvykęs. Keliaudamas po Baltarusiją, lankydamas čia gyvenančius lietuvius Janinos ir Algirdo Karmazų namus savo apsilankymu pagerbė ir Jo ekselencija vyskupas Antanas J. Baltakis OFM. Kiekvienam, užsukusiam į šiuos namus visad atsirasdavo šilto viralo, duonos, karštos arbatos. Nė vienas neišėjo alkanas ar ištroškęs.

Išlydėdamas į paskutinę kelionę Algirdą Karmazą Gervėčių parapijos klebonas Leonas Nestiukas kalbėjo: „Praradome žmogų, kurio dvasia tikriausiai ir dabar tebesklando bažnyčioje.“ Karmazų šeima visada buvo didžioji pagalbininkė tvarkant bažnyčią, šventorių, Girių kaimo koplyčią ir kapinaites. Tokio žmogaus praradimas ne tik skaudi netektis artimiesiems, bet ir visai lietuvių bendruomenei, Gervėčių kraštui. Dar vienas karštai liepsnojęs lietuviškumo židinėlis baigia užgesti, jo skleista šviesa išblėsti.

Giliame nusiminime liūdime drauge su Algirdo Karmazos žmona Janina, dukromis bei žentais ir vaikais. Tebus Tau, mielas broli Algirdai, lengva Girių kapinaičių žemelė, prigludusi tave amžinam poilsiui, o mes pažadame tęsti tavo pradėtus darbus, saugoti lietuviybę, kaip ir tu tai darytum. Nuoširdžiausia užuojauta visiems Gervėčių krašto lietuviams šią sunkią netekties valandą.

Tarptautinis „Gervėčių“ klubas,
„Lietuvių godos“

Trumposios žinios

• LR generalinis konsulas Gardine surengė Gardino dviejų didžiausių savaitraščių „Grodenskaja Pravda“ ir „Večernij Grodno“ žurnalistų vizitą į Vilnių.

Vizito metu svečiai iš Baltarusijos susitiko su Vilniaus meru, LR Muitinės bei Turizmo departamentų, Sveikatos apsaugos ministerijos, Europos humanitarinio universiteto (EHU) atstovais, Latvijos – Lietuvos – Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos koordinato-

riais. Žurnalistai taip pat lankėsi Valdovų rūmuose, Vilniaus universiteto Mokslinės komunikacijos ir informacijos centre.

Tikime, kad tai – geras būdas pristatyti Lietuvą bei jos galimybes Baltarusijos gyventojams, o kartu šalims kaimynėms geriau pažinti vienai kitą, stiprinti dvišalį bendradarbiavimą.

Inf iš LR gen. konsulato
Gardine tinklalapio

Svečiai su Vilniaus meru Remigijumi Šimašiu (centre).

• Gruodžio 13 d. Lietuvos Respublikos ambasadorius Andrius Pulokas įteikė skiriamuosius raštus Baltarusijos Respublikos Prezidentui Aleksandrui Lukašenkai.

Tuo pat metu Prezidentas priėmė skiriamuosius raštus iš Apaštalinio nuncijaus ir dar 9 ambasadorių: Burkina Faso, Indonezijos, Kanados, Liuksemburgo, Mongolijos, Prancūzijos, Suomijos, Eritrėjos, Estijos.

Didelį dėmesį Baltarusija skiria bendradarbiavimui su Europos Sąjungos šalimis, pabrėžė Aleksandras Lukašenka ir, visų pirma, su kaimyninėmis valstybėmis. Lietuva Baltarusijai yra svarbus partneris Europoje. Su Lietuva efektyviai dirbama transporto tranzitinėje ir investicinėje srityse, taigi, reikia maksimaliai išnaudoti esamą potencialą ir judėti į priekį.

Inf iš LR ambasados
Minske tinklalapio

Užuojautos

Gedime, pradėję aktyvų, nepakeičiamą savo bendruomenės narį **Algirdą Karmazą** iš Pelegrindos kaimo, drauge su jo žmona Janina Karamaziene, jų vaikais bei vaikais.

Gervėčių krašto lietuvių bendruomenė

Jonui Vaičiuliui iš Rimdžiūnų mirus nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Teresę bei dukras Valytę, Marytę ir Onutę

Gervėčių krašto lietuvių bendruomenė

Trumposios žinios

• **Baltarusijos jaunimo komandos varžėsi konkurso „Ką aš žinau apie Europą“ finale Vilniuje**

Lapkričio 25 d. Europos Komisijos atstovybėje Vilniuje vyko Baltarusijos jaunimo komandų konkursas „Ką aš žinau apie Europą“.

Tai buvo žaidimo, kuriame varžėsi trys pusfinalyje laimėjusios komandos iš Mogiliovo, Naugarduko ir Minsko, baigiamasis turas. Lietuvos Respublikos ambasada Baltarusijoje jau ne vienerius metus remia šį populiarų ir gražų konkursą, sudarydama galimybę žaidimo finalą surengti Vilniuje – vienoje Europos Sąjungos sostinių, pažymėjo Lietuvos ambasadorius Baltarusijoje Andrius Pulokas. Nugalėtojus pasveikino ir prizus įteikė EK atstovybės vadovas Arnoldas Pranckevičius, Užsienio reikalų ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo departamento atstovė Rūta Genienė.

Šis konkursas, prasidėjęs 2004 m. keletą metų buvo skirtas Baltarusijos vidurinių mokyklų moksleiviams. 2016 m., išplėtus auditoriją, į žaidimą įsitraukė ir 16–19 metų jaunimas. Jau dvylikoje įvykusių konkursų dalyvavo per 1000 jaunų žmonių iš įvairių Baltarusijos regionų, miestų ir gyvenviečių.

Konkurso užduotys paprastai apima žinias apie Europos ir Europos Sąjungos istoriją, Baltarusijos ryšius su Europos šalimis, Baltarusijos istoriją europiniame kontekste, žymias asmenybes, kurių jubiliejai mini mi tais metais ir pan.

• **Minske atidaryta dailininko Vytauto Poškos tapybos darbų paroda**

Lapkričio 17 d. Lietuvos ambasadoje Minske atidaryta dailininko monumentalisto Vytauto Poškos tapybos darbų paroda.

Aktyvus Lietuvos dailininkų sąjungos narys, surengęs eilę personalinių parodų Lietuvoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, dalyvavęs grupinėse parodose, sukūręs skulptūrų, freskų, išbandęs save kaip scenografas, dailininkas buvo labai šiltai sutiktas Baltarusijos publikos. Kultūros, meno veikėjai, visuomeninių organizacijų, spaudos atstovai, Baltarusijos lietuviai neslėpė susižavėjimo dailininko darbais. Ypatingą nuotaiką vakaro svečiams suteikė muzikinis duetas AGATA. Lietuvos Respublikos ambasadorius Andrius Pulokas pabrėžė ypatingą kultūros vaidmenį kiekvienos tautos gyvenime, neįkainojamus ryšius, kurie užsimezga tarp

žmonių, ir palinkėjo ateityje įdomių projektų tarp kaimyninių šalių dailininkų.

• **Tarptautiniame kino festivalyje „Listapad“ Minske ir Lietuvos vardas**

Lapkričio 4 d. Minske 23-iajį sezoną prasideda populiarus ir gerai žinomas tarptautinis kino festivalis „Listapad“. Lietuvai vaidybinio kino kategorijoje šį kartą atstovauja Andriaus Blaževičiaus kino juosta „Šventasis“, dokumentinio kino – Linos Mikutos filmas „Šaltos ausys“. Festivalio žiuri nare pakviesta aktorė Aistė Diržiūtė, organizatoriams gerai pažįstama kaip 2015 m. „Listapad“ dalyvė iš kino filmo „Sangailės vasara“.

Į festivalio atidarymą atvyko Lietuvos kultūros viceministro Arno Neverausko vadovaujama delegacija, kurią sudarė Kultūros ministerijos, Lietuvos kino centro atstovai, filmų prodiuseriai.

Lapkričio 5 d. nacionaliniame istorijos muziejuje atidaryta paroda „Nebylių žvaigždžių laikas. Nuo juodai balto į raudoną“, skirta Baltarusijos kinematografijos pradžiai. Projekto partnere yra ir Lietuvos Respublikos ambasada Baltarusijoje. Parodoje eksponuojami unikalūs eksponatai iš Lietuvos literatūros ir meno archyvo fondų. Lietuvos kultūros viceministras Arnas Neverauskas, archyvo direktorius Juozapas Blažiūnas pasidžiaugė glaudžiu bendradarbiavimu tarp abiejų kaimyninių šalių institucijų, linkėdami ateityje įgyvendinti dar ne vieną bendrą projektą.

• **Pagerbtos masinių žudynių aukos Kuropatuose**

Visų Šventųjų ir Vėlinių dienų proga Lietuvos Respublikos ambasadorius Baltarusijoje Andrius Pulokas pagerbė žuvusiuosius, padėdamas gėlių ir uždegdamas atminimo žvakeles masinių žudynių memoriale Kuropatuose.

Tradicija lankyti žymių visuomenės, politikos ir kultūros veikėjų kapus užsienyje, jau keletą metų organizuojama LR Seimo kanceliarijos bei LR diplomatinė atstovybių iniciatyva, kaip pagarbos ženklas lietuviams, amžinojo poilsio atgulusiems ne savo Tėvynėje.

Kuropatai – masinių žudynių vietovė netoli Minsko, kurioje 1930–1941 m. NKVD nužudė iki 250 tūkstančių nekaltų gyventojų, tame tarpe ir daugybę lietuvių bei kitų Pabaltijo žmonių.

Parengta pagal LR ambasados
Baltarusijoje tinklalapį